

Notat – kunnskapsgrunnlag for Osloregionen mot 2030

Notat per 25. mars 2021

Dette notatet gir en beskrivelse av bakgrunn og skisse for et prosjekt for utvikling av et kunnskapsgrunnlag om sentrale utviklingstrekk og trender, samt vurderinger av Osloregionen som organisasjon og rolle for fremtiden. Notatet skisserer et mindre utredningsprosjekt, med oppstart våren 2021 og ferdigstilling 1. september. Etter ferdigstilling 1. september, vil det vurderes om det skal gjøres ytterligere utredninger og/eller revisjon/utvikling av strategier for Osloregionen. Beslutningsgrunnlag for eventuell videre oppfølging legges frem for styret i september 2021.

1. Om Osloregionen

Osloregionen interkommunalt politisk råd er et strategisk samarbeid som består av 65 kommuner inkludert Oslo kommune. Osloregionen jobber for at hele hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region. Osloregionen skal bidra til en flerkjernet utvikling i regionen, basert på lokale fortrinn.

2. Bakgrunn og utredningsbehov

Osloregionen interkommunalt politisk råd het tidligere samarbeidsalliansen Osloregionen og ble stiftet 17. desember 2004. Som følge av ny kommunelov ble Osloregionen omdannet til interkommunalt politisk råd den 28. oktober 2020. I representantskapsmøtet ble det også vedtatt [strategiske føringer for Osloregionen 2021-2024](#), med fire innsatsområder.

I handlingsprogram og budsjettet for 2021 er det satt av kr 750.000 til et utredningsoppdrag på innsatsområdet Areal og Transport om vurdering av ATP-strategiens bruk og virkninger. I forarbeidene til dette utredningsoppdraget, er det sekretariatets vurdering at et oppdrag på areal- og transportområdet, bør ses i sammenheng med utredningsbehov for Osloregionens øvrige innsatsområder.

De strategiske føringene for 2021-2024 inneholder aktiviteter på alle innsatsområdene om vurdering av gjeldende strategier, utvikling av nye strategier, eller samle kunnskap og statistikk om utviklingstrekk i regionen.

- Areal og Transport: Vurdering av ATP-strategiens bruk og virkninger, utviklingen de siste årene og nye utfordringer. Et eventuelt forslag til revisjon av strategien legges frem i perioden.
- Klima og miljø: Oppdatere ordførereklæringen

- Konkurranseskraft og attraktivitet: Kartlegge og dele kunnskap om regionens komparative fortrinn. Utvikle en handlingsrettet fireårig strategi for å styrke Osloregionens internasjonale posisjon og synlighet
- Fellesskap og samarbeid: Samle kunnskap og statistikk om sentrale utviklingstrekk i regionen innenfor bl.a. befolkning, næringsliv, transport, areal, miljø og internasjonal attraktivitet.

Ovennevnte aktiviteter, sammen med situasjonen for Osloregionen med ny juridisk status, samt Covid-19-pandemi og konsekvenser av denne, gjør at sekretariatet anbefaler igangsetting av et prosjekt, på tvers av innsatsområdene. Prosjektet vil se på utviklingen, nye utfordringer og samarbeidet i Osloregionen frem mot 2030 i en bredt perspektiv.

Da de strategiske føringene ble utarbeidet, var det lagt til grunn at Osloregionen ville bestå av både kommuner og fylkeskommuner. I forbindelse med behandling av samarbeidsavtale for Osloregionen interkommunalt råd, valgte imidlertid Viken fylkeskommune og Innlandet fylkeskommune å trekke seg ut av samarbeidet. Osloregionen har dermed kun medlemmer fra ett forvaltningsnivå. At fylkeskommunene trakk seg ut, vil også ha stor betydning for det økonomiske handlingsrommet for Osloregionen fremover, og vil måtte føre til en tydeligere prioritering av ressurser og oppgaver.

Dette notatet beskrives i første omgang et prosjekt for å utarbeide et kunnskapsgrunnlag for utviklingen i Osloregionen og vurdering av regionalt samarbeid og Osloregionens rolle. Etter ferdigstilling av dette prosjektet skal det vurderes om det skal gjøres en revisjon av gjeldende strategier eller utvikling av nye strategier for Osloregionen. Beslutningsgrunnlag vil legges frem for styret i Osloregionen i september 2021.

3. Utredningsprosjekt – skisse til innhold

Det foreslås at prosjektet har to hovedleveranser:

1. Utredning av sentrale utviklingstrekk og trender som påvirker det geografiske området som Osloregionen interkommunalt politisk råd dekker.
2. Vurdering av regionalt samarbeid og Osloregionen interkommunalt politisk råds rolle

Utredningsarbeidet skal oppsummeres i en rapport og presentasjonsmaterieell til fri bruk for medlemmer i Osloregionen interkommunalt politisk råd. Resultatet fra prosjektet skal presenteres på BEST-konferansen i regi av Osloregionen og for faggruppene tidlig høsten 2021. Styret tar stilling til eventuell videre oppfølging av prosjektet.

Gjennomføringen av prosjektet skal skje i samarbeid med sekretariatet i Osloregionen. Det må settes av tid til 2-3 statusmøter med sekretariatet underveis i prosjektet, i tillegg til ett møte med en politisk styringsgruppe valgt av styret i Osloregionen.

Forslag til innhold er beskrevet nedenfor.

3.1. Sentrale utviklingstrekk og trender som påvirker det geografiske området som Osloregionen interkommunalt politisk råd dekker

Innenfor rammen av oppdraget, ønsker Osloregionen skal det kartlegges og beskrives sentrale overordnede trender. Endelig avklaring på tema vil skje i dialog mellom Osloregionens sekretariat og leverandøren. Eksempler på aktuelle temaer er:

- Befolkningsvekst og demografisk utvikling, historisk og fremtidsprognoser
- Transportmønstre innen persontransport, med pendling og utvikling i ulike reisemidler, historisk og prognoser/trender
- Godstransport inn og ut av regionen, i mengde og type gods, utvikling over tid
- Arealbruk og grønnstruktur, historisk utvikling, aktuelle utfordringer, interessekonflikter
- Klimautslipp, historisk og trender
- Miljø, forurensning til vann, luft og jord, historisk utvikling
- Økonomiske nøkkeltall, verdiskaping
- Beskrivelse av næringsstruktur og utvikling over tid. Trender innen regionens næringsstruktur og utvikling, med særlig vekt på kompetanseintensive næringer og næringer med eksportpotensial. Oversikt over eksporttall for regionen og utvikling historisk.
- Internasjonal synlighet og attraktivitet for investeringer, besøkende, internasjonale talent

Historiske utvikling bør så langt som mulig beskrive utviklingen i siste tiår, 2010 – 2020. Kort- og langsiktige konsekvenser av koronapandemien bør belyses på alle områder der dette er relevant.

Beskrivelsene bør baseres på eksisterende statistikk og rapporter. På flere av områdene har Osloregionen tilgang til rapporter og underlag som kan benyttes.

Rapporten bør videre vurdere på hvilke områder det behov for å gå mer i dybden i en eventuell oppfølging av denne første utredningen.

3.2. Vurdering av regionalt samarbeid og Osloregionen interkommunalt politisk råds rolle

Prosjektet skal gjøre en innledende vurdering av Osloregionens rolle, m.m., herunder:

- Regionale styringsutfordringer
- Formelt og uformelt handlingsrom for Osloregionen interkommunalt politisk råd i forhold til roller og oppgaver for kommuner, fylkeskommuner og regional stat
- Osloregionens muligheter og roller overfor næringslivet
- Regionens geografiske avgrensning basert på dynamikk og funksjonalitet
- Erfaringer fra andre storbyregioner

4. Budsjett/finansiering

Økonomisk ramme på prosjektet er maks 300 000 eks. mva.

5. Prosjektorganisering

- Styringsgruppe: Politisk styringsgruppe valgt av styret i Osloregionen
- Prosjektansvarlig: Øyvind Såtvedt
- Prosjektleder: Eva Næss Karlsen
- Prosjektteam: sekretariatet i Osloregionen

De administrative faggruppene i Osloregionen vil involveres i arbeidet, i forbindelse med faggruppemøter og eventuelt egne samlinger/workshops om prosjektet.

6. Milepæler for utredningsprosjekt «Osloregionen 2030»

Nedenfor er oversikt over milepæler for utredningsoppdrag april-september 2021.

Milepæler	Når
Anbudskonkurransen, tilbudsevaluering	mars/april 2021
Styremøte for godkjenning av prosjektnotat	9. april
Kontraktinngåelse og oppstart av utredningsarbeid	Medio april
Presentasjon av utredning for faggrupper	1. september
Styremøte med presentasjon av utredning og beslutningsgrunnlag for videre oppfølging:	24. september

7. Dokumenter/kilder

Relevante rapporter (ikke uttømmende):

<https://www.nho.no/tema/offentlig-sektor-og-naeringslivet/kommune-nm/>

<https://www.nho.no/tema/kompetanse-og-utdanning/artikler/nhos-kompetansebarometer-2019/>

<https://www.nho.no/publikasjoner/p/naringslivets-perspektivmelding/>

<https://www.nho.no/tema/neste-trekk/>

<https://www.telemarksforskning.no/tema/regionale-analyser/40/>

<http://www.osloregionen.no/wp-content/uploads/ATP-Osloregionen-WEBversjon-1.pdf>

Fakta grunnlag for areal og transportutvikling. TØI-rapport 1378/2014

<https://www.osloregionen.no/prosjekter/areal-transport-mobilitet-og-logistikk/gods-og-logistikkprosjekt/flowchange-utredninger-fra-prosjektet/>

https://www.osloregionen.no/wp-content/uploads/Oslo_Regionen_KlimaRapport-2020_lav_DEF.pdf

https://mcusercontent.com/75b125dff495aa5aa131d3586/files/2fa6c976-89c5-4e7f-b19b-ced54aaa0b3a/OsloStateOfTheCity_2020_Final_smaller.pdf?fbclid=IwAR3AzL6SVakGR28vILEP_URsu6Rt42YHgwVqM3NWeuZ7CfJMDp0y2rqHcHg

<https://www.osloregionen.no/wp-content/uploads/NIBR-Oxford-rapport-2017.pdf>

https://viken.no/f/p1/iece645c5-9ff5-4620-ae9a-868f86f465c3/indikatorrapport-oslo-og-akershus_web_des-20.pdf